

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพปัญหาและการจัดการความขัดแย้งของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ ในจังหวัดพิษณุโลก จำแนกออกเป็น โรงเรียนของรัฐ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 136 โรงเรียน มีนักเรียนจำนวน 6,724 คน และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 169 โรงเรียน มีนักเรียนจำนวน 7,760 คน รวมโรงเรียนทั้งสิ้น 305 โรงเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 14,484 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งดำเนินการหาจำนวนตัวอย่าง จากการใช้ตารางสำเร็จรูปของ ทาโรยามาเน่ (Taro Yamane อ้างอิงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักเรียนประถมศึกษา จำนวน 389 คน

แสดงดังสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = จำนวนของขนาดกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากร
ที่ใช้ในการศึกษา

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ในการศึกษาครั้งนี้
กำหนดให้

มีค่าเท่ากับ .05

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{N}{1 + Ne^2} \\ &= \frac{13,784}{1 + 13,784 (.05)^2} \\ &= 388.719 \end{aligned}$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 389 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 – 6 จำนวน 389 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน โดยคำนวณตามสัดส่วนจากนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่พิษณุโลกเขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละประเภทใช้สูตร ดังนี้

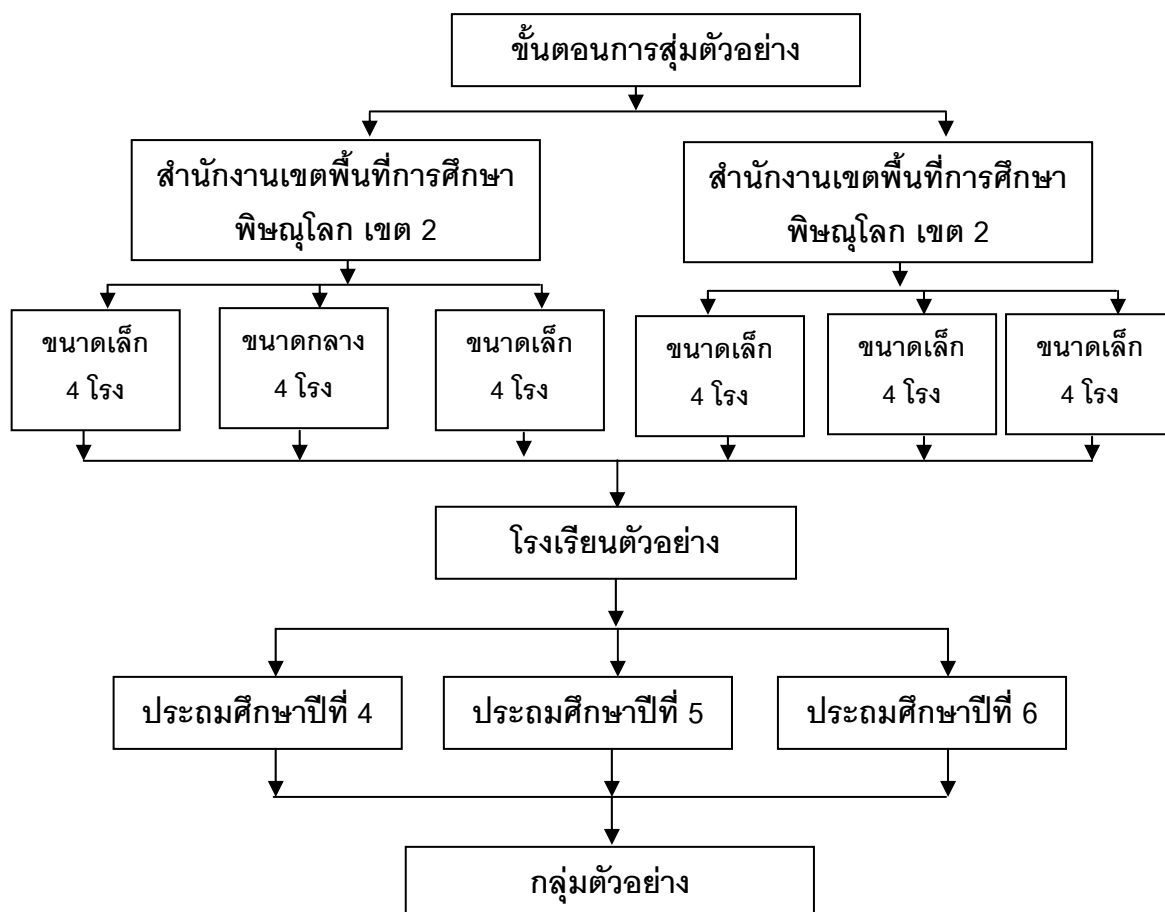
$$\text{จำนวนตัวอย่างของแต่ละประเภท} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละประเภท}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง แสดงดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	183	4,570	129
ขนาดกลาง	111	7,059	199
ขนาดใหญ่	11	2,155	61
รวม	305	13,784	389

หลังจากได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของโรงเรียนแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage Random Sample) ดังมีขั้นตอนดังแสดงในภาพ 2

ภาพ 2 แสดงขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง

ตาราง 3 ผลการสุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	ขนาด โรงเรียน	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	ผลการเก็บรวบรวม	
				จำนวน	ร้อยละ
1.	บ้านท่ายาง	เล็ก	13	13	3.24
2.	ศิริราษฎร์พัฒนา	เล็ก	9	9	2.26
3.	บ้านท่ากระดุน	เล็ก	10	10	2.52
4.	เขาไร่ศรีราชา	เล็ก	10	10	2.52
5.	บ้านหนองแห้ว	เล็ก	12	12	3.02
6.	ราษฎร์ดำริ	เล็ก	24	24	6.03
7.	ประชาสรรควิทยา	เล็ก	25	25	6.28
8.	บ้านหนองคู	เล็ก	26	26	6.53
9.	บ้านนาเปอะ	กลาง	30	30	7.54
10.	ท่าสะแก	กลาง	39	39	9.80
11.	บ้านชาติตระการ	กลาง	47	47	11.82
12.	บ้านวังพรม	กลาง	42	42	10.55
13.	บ้านแก่งสฤษดีเสนาอุปถัมภ์	กลาง	41	41	10.31
14.	บ้านป่าแดง	ใหญ่	16	16	4.02
15.	วัดโบสถ์	ใหญ่	17	17	4.27
16.	พิณพลราษฎร์	ใหญ่	17	17	4.27
17.	บ้านเนินมะปราง	ใหญ่	16	16	4.02
รวม			389	389	100

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามซึ่งมีวัตถุประสงค์ถามถึงปัญหาและการจัดการความขัดแย้งของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จะสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพผู้ปกครอง ขนาดของโรงเรียน และ ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดในโรงเรียนของนักเรียน จำนวน 6 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ปัญหาความขัดแย้งของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก จะสอบถามเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง จำแนกเป็น 5 ปัญหา ได้แก่ ปัญหาการรับรู้ ปัญหาการจูงใจ ปัญหากฎข้อบังคับ ความเข้มข้น หรือระดับความขัดแย้ง และปัญหาความไม่เท่าเทียมกัน เป็นแบบสอบถาม ประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบ่งออกเป็น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 22 ข้อ

ตอนที่ 3 การจัดการความขัดแย้งของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก จะสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้ง จำแนกเป็น 5 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบการหลีกเลี่ยง รูปแบบการกลบเกลื่อน รูปแบบการประนีประนอม รูปแบบการต่อสู้ และรูปแบบการร่วมมือแก้ปัญหา เป็นแบบสอบถาม ประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบ่งออกเป็น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 32 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและการจัดการความขัดแย้งของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาความขัดแย้งและวิธีการจัดการความขัดแย้ง เพื่อนำมากำหนดขอบเขตในการวิจัย และกำหนดประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
2. กำหนดกรอบความคิดของปัญหาและการจัดการความขัดแย้งของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อกำหนดตัวแรกและนิยามศัพท์เฉพาะ
3. สร้างข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาและการจัดการความขัดแย้งของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

4. ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยวิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยเลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ย 0.60 – 1.00
5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try – out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธี การหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.80 แสดงรายละเอียดในภาคผนวก ง
6. ปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่งเพื่อรับข้อเสนอแนะ
7. จัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้ศึกษาดำเนินการทำแบบฟอร์ม บว. 16 ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา ส่งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
2. ผู้ศึกษาดำเนินการเป็นผู้ดำเนินการแจกแบบสอบถามโดยวิธีการส่งไปรษณีย์แก่โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
3. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและจำนวนแบบสอบถาม ถ้าไม่ครบจะติดตามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าสถิติร้อยละและบรรยายเชิงพรรณนา
 2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ใช้ค่าสถิติค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และบรรยายเชิงพรรณนา
- เกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับปัญหาความขัดแย้ง ดังนี้
- 5 หมายถึง ระดับปัญหาความขัดแย้ง มากที่สุด
 - 4 หมายถึง ระดับปัญหาความขัดแย้ง มาก

3	หมายถึง ระดับปัญหาความขัดแย้ง	ปานกลาง
2	หมายถึง ระดับปัญหาความขัดแย้ง	น้อย
1	หมายถึง ระดับปัญหาความขัดแย้ง	น้อยที่สุด

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของระดับปัญหาความขัดแย้งได้ดังนี้

ระดับปัญหาความขัดแย้ง	ระดับค่าเฉลี่ย
มากที่สุด	4.51 – 5.00
มาก	3.51 – 4.50
ปานกลาง	2.51 – 3.50
น้อย	1.51 – 2.50
น้อยที่สุด	1.00 – 1.50

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก ใช้ค่าสถิติค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และบรรยายเชิงพรรณนา

เกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับการจัดการความขัดแย้ง ดังนี้

5	หมายถึง มีการจัดการความขัดแย้งระดับ	มากที่สุด
4	หมายถึง มีการจัดการความขัดแย้งระดับ	มาก
3	หมายถึง มีการจัดการความขัดแย้งระดับ	ปานกลาง
2	หมายถึง มีการจัดการความขัดแย้งระดับ	น้อย
1	หมายถึง มีการจัดการความขัดแย้งระดับ	น้อยที่สุด

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของระดับการจัดการความขัดแย้งได้ดังนี้

ระดับการจัดการความขัดแย้ง	ระดับค่าเฉลี่ย
มากที่สุด	4.51 – 5.00
มาก	3.51 – 4.50
ปานกลาง	2.51 – 3.50
น้อย	1.51 – 2.50
น้อยที่สุด	1.00 – 1.50

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบเพศกับปัญหาและการจัดการความขัดแย้งของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก ใช้ค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่า t-test (Independent t-test) และบรรยายเชิงพรรณนา
5. วิเคราะห์เปรียบเทียบชั้นปี และแหล่งที่อยู่อาศัย กับปัญหาและการจัดการความขัดแย้งของนักเรียน ใช้ค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่า F-test (One Way Anova) และบรรยายเชิงพรรณนา
6. การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีการของ เชฟเฟ (Sheffe)